

20 redenen om te staken

1. De zwaarste lasten liggen niet bij de sterkste schouders

Uit de cijfers van prof. Paul De Grauwe blijkt dat de laagste 20% inkomens al 37% van hun inkomen afdragen aan de staat en de hogere middeninkomens (60–80%) zelfs 47%. De top 1% daarentegen betaalt gemiddeld nog maar 23%. Met andere woorden: wij betalen relatief meer dan de echte superrijken.

2. Onderwijspersoneel wordt dubbel gestraft

We werken in een sector met hoge arbeidsdruk én hoge belastingdruk, maar we krijgen niet de extra voordelen die in de privé al lang standaard zijn: bedrijfswagens, stevige groepsverzekeringen, bonussen ... De geplande pensioenhervorming vermindert ons pensioen, zonder gelijkaardige voordelen in ruil.

3. Pensioenverlies van honderden euro's per maand

Volgens de onderwijsvakbonden zullen veel collega's 200 à 300 euro netto per maand verliezen. Een master zou tot 750 euro per maand verliezen. Voor directies kan het oplopen tot 1.000 euro. Dat is geen "optimalisatie", dat is een zware looninlevering na je loopbaan.

4. Eén op vijf denkt eraan het onderwijs te verlaten

Uit de bevraging van COC en COV blijkt dat 1 op de 5 leerkrachten overweegt het onderwijs te verlaten door de pensioenhervorming. Wie zwijgt, kijkt straks toe hoe de uitstroom nog groter wordt en de werkdruk voor wie blijft ondraaglijk wordt.

5. Lerarentekort = dalende onderwijskwaliteit

Vandaag staan door het lerarentekort al steeds vaker mensen zonder relevant diploma voor de klas. De pensioenhervorming maakt het beroep nóg minder aantrekkelijk en jaagt ervaren krachten weg. Wie sterk onderwijs wil, kan zich geen verdere uitholling van het lerarenkorps permitteren.

6. Aanval op het ambtenarenpensioen is contractbreuk

Ambtenaren, waaronder leerkrachten, kozen bewust voor een statuut: lagere lonen dan in de privé, maar in ruil werkzekerheid en een iets beter pensioen. De huidige hervormingen schuiven dat pensioen naar beneden richting privé-niveau, zonder onze lonen op te trekken of extra voordelen te geven. Dat is eenzijdige wijziging van de spelregels – wat in het boekje *Werk, zwijg en sterf* terecht als pure diefstal wordt aangeklaagd.

7. Terugwerkende kracht is onrechtvaardig

Veel maatregelen grijpen in met terugwerkende kracht: collega's die hun carrière al decennia in het onderwijs opbouwden, ontdekken nu dat hun loopbaankeuzes plots minder "waard" zijn. Ze kunnen die keuzes niet meer herstellen.

8. Afschaffing en verstrenging van eindloopbaanstelsels

De hervormingen beperken de mogelijkheden om vroeger te stoppen of in een lichter stelsel te gaan. Er komt zelfs een pensioneringsmalus voor wie toch vroeger stopt: tot 5% per jaar minder pensioen als je geen volledige lange loopbaan haalt. Voor een sector met veel burn-outs en langdurig zieken is dat pure blindheid.

9. Langdurig zieken en deeltijdsen worden geofferd

Wie ziek wordt of deeltijds gaat werken om zorg en job te combineren, verliest pensioenrechten. In een sector waar **veel vrouwen en zorgende ouders** werken, treft dat vooral kwetsbare groepen. Dat wordt in *Werk, zwijg en sterf* benoemd als een aanval op de sociale functie van het ambtenarenstatuut.

10. Flexi-jobs ondermijnen de sociale zekerheid

Flexi-jobbers betalen geen sociale bijdragen en geen belastingen op hun flexi-loon; bruto is netto, tot limieten die nog worden verhoogd tot 18.000 euro per jaar. Die jobs worden wél meegeteld in de werkzaamheidsgraad, maar dragen nauwelijks bij aan de financiering van pensioenen en gezondheidszorg. Daarna beweren politici dat de sociale zekerheid "onbetaalbaar" is.

11. Taxshift en cadeaus aan bedrijven hollen de staatskas uit

De Belgische vennootschapsbelasting werd de voorbije jaren verlaagd van bijna 34% naar 25%, met extra kortingen voor kmo's. Die taxshift verminderde de inkomsten uit

winst en kapitaal, terwijl de belastingdruk op arbeid hoog blijft. Vervolgens wijst men naar de “te dure” sociale zekerheid en het “te royale” ambtenarenpensioen.

12. België is een van de wereldkampioenen belasting op arbeid

De Europese Commissie toont al jaren dat de belastingwig op arbeid in België tot de hoogste van Europa behoort, zowel voor lage als gemiddelde lonen.

Het probleem is niet dat werknemers te weinig bijdragen, maar dat kapitaal en hoge vermogens te weinig bijdragen. De Grauwe toont dat kraakhelder.

13. Onderwijs wordt ondergefinancierd, maar tegelijk vaker geïnviseerd

De begrotingsonderhandelingen focussen op besparingen in sociale zekerheid en overheidsdiensten, terwijl cruciale departementen zoals justitie al op hun tandvlees zitten.

Onderwijs krijgt extra taken (zorg, integratie, digitalisering), maar geen evenredige middelen.

14. Concurrentie met de privé maakt werving bijna onmogelijk

Masters in wiskunde, wetenschappen, talen of informatica kunnen in de privé meer verdienen, mét bedrijfswagen en een solide groepsverzekering. Onderwijs kan daar amper tegenop. Door nu ook nog het pensioen te verslechteren, verliest onderwijs elk comparatief voordeel.

15. Extra bijverdienste als noodzaak, niet als luxe

44% van de bevroagde personeelsleden denkt eraan om naast hun job een flexi-job of bijles te doen om rond te komen. Als mensen met een voltijdse baan in een knelpuntberoep nog moeten bijklussen, is dat een signaal dat het beleid faalt.

16. 9 op 10 mensen in onderwijs zijn ongerust

Volgens de bevraging van COC en COV ligt 9 op de 10 medewerkers wakker van de pensioenplannen en de onduidelijkheid over de uiteindelijke impact.

Staken is een manier om die collectieve bezorgdheid zichtbaar te maken in plaats van ze geïsoleerd in de leraarskamer te laten etteren.

17. Democratische druk werkt wél

De open brief van “supermuis Minimus” en eerdere acties brachten al meer dan 100.000 mensen op straat en dwongen het debat open.

Zonder druk van onderuit schuift elke regering vanzelf naar oplossingen die vooral de machtigen sparen.

18. We verdedigen niet alleen ons eigen pensioen, maar ook dat van volgende generaties

Als het ambtenarenpensioen nu structureel verlaagd en uitgehold wordt, zullen toekomstige generaties leerkrachten nooit nog een degelijk pensioen kennen. Wat vandaag een “besparing” heet, wordt morgen de normaliteit. Wie nu niet reageert, neemt toekomstige collega’s hun rechten af.

19. Onderwijs is geen kostenpost maar een investering

Elke euro die we níét uitgeven aan degelijk onderwijs, betalen we later dubbel en dik terug via lagere productiviteit, hogere werkloosheid, meer ongelijkheid en sociale problemen. Economen, ook De Grauwe, wijzen er geregeld op dat blinde besparingen op publieke diensten economisch dom zijn.

20. Staken is een grondrecht en een krachtig signaal

Als statutaire personeelsleden hebben we niet de hefboom van “contract niet verlengen” of “naar elders vertrekken” zonder grote gevolgen. Onze sterkste hefboom is collectieve actie. Een goed georganiseerde staking toont dat zonder ons onderwijs stilvalt – en dat er dus naar ons geluisterd moet worden.

Ignace Lepage
Scheppersinstituut Wetteren